

Інформація про здійснення регуляторної діяльності Нацкомфінпослуг у 2016 році

Згідно із Законом України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» та Положенням про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, затвердженим Указом Президента України від 23.11.2011 № 1070, основними завданнями Нацкомфінпослуг є:

- формування та забезпечення реалізації політики державного регулювання у сфері ринків небанківських фінансових послуг;
- розроблення і реалізація стратегії розвитку ринків фінансових послуг та вирішення системних питань їх функціонування;
- запровадження міжнародно визнаних правил розвитку ринків фінансових послуг;
- забезпечення розроблення та координації єдиної державної політики щодо функціонування накопичувальної системи пенсійного страхування;
- здійснення в межах своїх повноважень державного регулювання та нагляду за наданням фінансових послуг і дотриманням законодавства у відповідній сфері;
- захист прав споживачів фінансових послуг шляхом застосування у межах своїх повноважень заходів впливу з метою запобігання і припинення порушень законодавства на ринку фінансових послуг;
- узагальнення практики застосування законодавства України з питань фінансових послуг і ринків та розроблення пропозицій щодо їх удосконалення;
- розроблення і затвердження обов'язкових до виконання нормативно-правових актів з питань, що належать до її компетенції;
- сприяння інтеграції в європейський та світовий ринки фінансових послуг.

Стратегією сталого розвитку «Україна-2020», схваленою Указом Президента України від 12.01.2015 № 5, Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, схваленою постановою Верховної Ради України від 11.12.2014 № 26-VIII, Угодою про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна», а також Угодою про асоціацію між Україною та ЄС визначено чіткі орієнтири та конкретні завдання для реформування фінансової сфери та розв'язання системних проблем на ринках фінансових послуг.

Протягом 2016 року державна регуляторна діяльність Нацкомфінпослуг спрямовувалася на підготовку, прийняття та відстеження результативності регуляторних актів у відповідності до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» за напрямками, визначеними Стратегією реформування державного регулювання

ринків небанківських фінансових послуг на 2015-2020 роки, затвердженою розпорядженням Нацкомфінпослуг від 19.03.2015 № 499, а саме:

- дерегуляція на ринках небанківських фінансових послуг та спрощення регуляторного середовища;
- удосконалення діяльності регулятора та підвищення ефективності державного нагляду;
- захист інтересів споживачів фінансових послуг та відновлення довіри до ринків небанківських фінансових послуг;
- ефективний регуляторний вплив на розвиток ринків небанківських фінансових послуг.

Крім того, Нацкомфінпослуг разом з регуляторами ринків фінансових послуг протягом року забезпечували реалізацію низки взаємопов'язаних заходів відповідно до Комплексної програми розвитку фінансового сектору України до 2020 року, затвердженої розпорядженням Нацкомфінпослуг від 11.06.2015 № 1367, постановою Правління Національного банку України від 18.06.2015 № 391, рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 30.06.2015 № 931. Нацкомфінпослуг безпосередньо очолила реалізацію проектів щодо розвитку страхового ринку та посередницької діяльності у фінансовому секторі, кредитної кооперації та лізингового ринку, накопичувального пенсійного забезпечення, а також захисту активів небанківських фінансових установ.

Нацкомфінпослуг було забезпечено відкритість регуляторного процесу на ринках небанківських фінансових послуг. Також громадянське суспільство було долучено до впровадження реформ шляхом створення відповідних робочих груп, якими упродовж року здійснювалися заходи, що передбачають:

- законодавчі пропозиції, спрямовані на розбудову ринків небанківських фінансових послуг та посилення інституційної спроможності регуляторів фінансової сфери. Зокрема, підготовлено:

- проект Закону України «Про внесення змін до законів України з питань накопичувального пенсійного забезпечення», схвалений розпорядженням Нацкомфінпослуг від 30.06.2016 № 1432. Доопрацьований проект схвалено розпорядженням від 08.11.2016 № 2814;

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо фінансового лізингу», схвалений розпорядженням Нацкомфінпослуг від 30.06.2016 № 1434;

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо надання адміністративних послуг Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг», схвалений розпорядженням Нацкомфінпослуг від 30.06.2016 № 1431;

- проект Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України (щодо впорядкування оподаткування учасників накопичувальної системи пенсійного забезпечення)», схвалений розпорядженням Нацкомфінпослуг від 08.11.2016 № 2813.

Продовжувалося супроводження у Верховній Раді України законопроектів:

- Про страхування (від 06.02.2015 № 1797-1);
- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (від 20.07.2015 № 2413а);
- Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо консолідації функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг (від 20.07.2015 № 2414а);
- Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів (від 17.12.2015 № 3670);
- Про заборону фінансових пірамід в Україні (від 27.11.2014 № 0959);
- Про ломбарди та ломбардну діяльність (від 20.01.2015 № 1800);
- Про Фонд гарантування страхових виплат за договорами страхування життя (від 27.11.2014 № 0958).

Також підготовлені проекти актів Кабінету Міністрів України, зокрема:

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів)», схвалений розпорядженням від 11.06.2015 № 1364. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 № 913;

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері ринків фінансових послуг та визначається періодичність здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг». Розпорядженням Нацкомфінпослуг від 17.05.2016 № 1030 схвалено доопрацьований проект постанови для направлення на погодження до Державної регуляторної служби України та до Міністерства юстиції України для правової експертизи (проводяться узгоджувальні наради з Державною регуляторною службою України з метою отримання відповідного погодження);

- проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до переліку наборів даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних», схвалений розпорядженням від 07.07.2016 № 1544 (оприлюднено 22.07.2016). Проект погодили: Державна регуляторна служба 20.09.2016, Міністерство фінансів України 01.11.2016, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України 02.11.2016. Проект не погоджено Державним агентством з питань електронного урядування України 06.10.2016.

- нормотворчі заходи щодо наближення українського законодавства до законодавства ЄС, передбаченого Угодою про асоціацію між Україною та ЄС. Так, здійснювалися заходи щодо імплементації положень Директиви 2009/138/ЄС від 25.11.2009 про початок і ведення діяльності у сфері страхування та перестрахування (Платоспроможність II), Директиви

2002/92/ЄС від 09.12.2002 про посередництво у страхуванні, Директиви 2016/97/ЄС від 20.01.2016 про реалізацію страхових продуктів (в новій редакції); директиви 2009/103/ЄС від 16.09.2009 щодо страхування від цивільної відповідальності по відношенню до використання автотранспортних засобів та забезпечення виконання зобов'язань щодо страхування такої відповідальності, Директиви 2003/41/ЄС від 03.06.2003 про діяльність установ трудового пенсійного забезпечення та нагляд за ними.

- регуляторні акти Нацкомфінпослуг, які забезпечують підвищення соціальних стандартів за обов'язковими видами страхування, розвиток нових видів страхування, удосконалюють відносини у сфері обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів, врегульовують питання організації страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, удосконалюють положення про фінансові нормативи діяльності та критерії якості системи управління кредитних спілок, підвищують стандарти захисту прав споживачів та інвесторів фінансового ринку, посилюють пруденційний нагляд за небанківськими фінансовими установами, зокрема, шляхом запровадження нагляду на консолідованій основі за небанківськими фінансовими групами, удосконалення порядку погодження набуття або збільшення істотної участі у фінансовій установі, розкриття фінансовими установами інформації в інформаційній базі і на веб-сайтах, встановлення обов'язкових критеріїв та нормативів достатності, диверсифікованості та якості активів страховика тощо.

У 2016 році було проведено 130 засідань Комісії, на яких розглянуто і прийнято 3269 розпоряджень, в тому числі, щодо власних нормативно-правових актів.

Відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» всі проекти нормативно-правових актів Нацкомфінпослуг до їх затвердження та подання на державну реєстрацію оприлюднюються у засобах масової інформації та на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг (<http://www.nfp.gov.ua>) і проходять процедуру погодження із Державною регуляторною службою України. Кожен проект регуляторного акта Нацкомфінпослуг супроводжується аналізом регуляторного впливу у спосіб, передбачений законодавством.

Зауваження та пропозиції, отримані в ході оприлюднення, детально опрацьовуються за участю їх авторів, фахівців ринків фінансових послуг, науковців і при підтвердженні їх доцільності та відповідності чинному законодавству враховуються в регуляторних актах.

Нормативно-правові акти Нацкомфінпослуг, підлягають державній реєстрації Міністерством юстиції України. З початку року пройшли державну реєстрацію у Мін`юсті 17 розпоряджень Нацкомфінпослуг.

Наказом Голови Нацкомфінпослуг від 14.12.2015 № 329 затверджено План - графік здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів у 2016 році, відповідно до якого проведені заплановані

відстеження результативності регуляторних актів (базове, повторне та періодичне відстеження).

Також наказом Голови Нацкомфінпослуг від 15.12.2016 № 413 затверджено План - графік здійснення заходів з відстеження результативності регуляторних актів у 2017 році. Звіти про відстеження результативності регуляторних актів надсилаються до Державної регуляторної служби України та оприлюднюються на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг.

На вимогу статті 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Нацкомфінпослуг у 2016 році у своїй діяльності керувалась Планом регуляторної діяльності Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг на 2016 рік, затвердженим розпорядженням Нацкомфінпослуг від 26.11.2015 № 2888. Зазначений План регуляторної діяльності оприлюднений на офіційному веб-сайті Нацкомфінпослуг.

Усі заходи, які здійснює Нацкомфінпослуг, спрямовані на забезпечення належного виконання Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», вдосконалення нормативної бази та підходів у державному нагляді для підтримання позитивної динаміки та забезпечення розвитку ринків фінансових послуг.